СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 69. Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 24. марта, 1928. VOL. XXXVI. No. 69. Jersey City, N. J., Saturday, March 24, 1928. THREE CENTS.

ВЛАСТИТЕЛІ КОПАЛЕНЬ ВІДКИДАЮТЬ ПЛЯН ПЕРЕГОВОРІВ

СЕНАТОРИ ВИНУЮТЬ ПРОТИЮНІЙНИЙ НАСТРІЙ ВЛАСТИТЕЛІВ ЗА СТРАЙК.

ВАШИНГТОН, 22. марта. — Вилієм Ворден, голова ради директорів Питсбурської Вуглевої Ко., заявив, що властителі копалень не годяться на ведення якихнебудь переговорів зі страйкуючими майнерами навіть за посередництвом уряду або конгресу. Він заявив виразно, що не буде брати участи в якихнебудь нарадах, у котрих участь бере майнерська юнія Де Юнайтид Майн Воркерз оф Америка.

Ся заява викликала глибоке обурення серед деяких членів конгресу, а головно серед членів сенатового комітету для міжстейтової торговлі, котрий тепер веде слідство над углевим промислом та серед якого власне виринув плян нової конференції для закінчення майнерського страйку.

Сенатор Ґудинґ виступив на комітеті з виразною критикою становища властителів копалень, закидуючи властителям, що се вони своєю ворожнечею до юнії довели до страйку та піддержують його далі.

ДЕРЖАВНА ПРОКУРАТОРІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ ЗІЗНАННЯ ПРОПОВІДНИКА.

ПРОКУРАТОР ЗОВСІМ ІНАКШЕ ПРЕДСТАВЛЯЄ СПРАВУ.

ВАШИНГТОН, 22. марта. — Сенатовому комітетови предложено нині з уряду прокураторії Вашингтонського повіту акти на доказ, що А. Т. Кар, презбитеріянський проповідник з Бентлівилу, мав зложити перед комітетом неправдиві зізнання.

Предложені прокураторією протоколи відносяться до справи Томпсона, полісмена вуглевого й зелізного підприємства, та до стрілянини, що мала місце в Бентлівилі дня 2. січня минувшого року. Прокуратор каже, що прокураторія хотіла підняти проти полісмена обжалування, але велика лава присяжних суддів обжалування відкинула.

Далі прокуратор представляє, що підчас сеї стрілянини постріляно Степана Жилку та його жену Марію. Сварка мала вийти з того, що Жилка мав наняти свою хату неюнійному майнерови. Коли прийшов страйк, Жилка, котрий страйкував, хотів позбутися свого комірника. Він мав роздобути собі рушницю й мав стріляти для постраху скеба-комірника. Комірник покликав полісмена. Жилка мав загрозити полісменови, і сей тоді стрілив до нього три рази. Один з вистрілів попав через закриті двері в жену майнера.

СИНКЛЕР СТАНЕ НА СУД САМИЙ.

ФОЛА, КОТРИЙ ТЕПЕР ХОРИЙ, БУДУТЬ СУДИТИ САМОГО.

ВАШИНГТОН, 22. марта. — Федеральний суд признав бувшому секретареви нутрішних справ Фолови, обжалованому за нафтове хабарництво, відложення його справи задля його недуги, але приказав починати в як найкоротшім часі процес проти його співобвиненого, нафтового підприємця Синклера.

Процес проти Синклера мавби початися наново 4. квітня. Як відомо, першу розправу проти сих обжалованих зірвано через те, що федеральна поліція відкрила, що приватні детективи Синклера й Фола слідкують за членами лави присяжних суддів.

Фол протестує проти сього полагодження справи федеральним судом. Він каже, що розділ обжалованих зверненпй проти нього.

СЕНАТ ЗВОДИТЬ НА СЛІПІ ТОРИ АКЦІЮ ПРОТИ МЕЛОНА.

КУЗЕНС ЗНОВА ПЯТНУЄ РЕПУБЛИКАНСЬКИХ ЛІДЕРІВ.

ВАШИНГТОН, 22. марта. — Коли прийшло в сенаті до голосовання над резолюцією сенатора Кузенса, котрий домагався резиґнації секретаря скарбу Мелона, за негайним трактованєм резолюції заявилося за мало голосів.

Підчас двогодинної дебати знова забирав голос сенатор Кузенс, пятнуючи острими словами поступовання уряду та провідників републиканської партії, які закривали обманства визначних урядовців.

Резолюцію постановлено трактувати як звичайну, що серед наваду резолюцій значить, що вона ніколи не прийде на порядок дня.

ЗЕМЛЕТРУС У МЕКСИКУ НАРУШИВ АМЕРИКАНСЬКУ АМБАСАДУ.

МЕКСИКО, 22. марта. — Як показують нинішні донесення про вчорашний землетрус у Мексику, що навістив край після 10. години вечером, землетрус обняв велику частину краю. Мав се бути найсильніший землетрус від богато літ.

Між будинками, які нарушило вчорашне землетрясення, находиться дім американської амбасади в Мексику. В будинку відкрито великі щілини. У місті Мексику падаючі куски цеґли покалічили 5 людий.

Потрясення засягнули навіть частину Злучених Держав. Чути їх було аж у місточку Майло, в стейті Мейн.

НОВИЙ РІД ВОЄННОГО АЕРОПЛЯНУ.

ПАРИЖ, 21. марта. — Проби з новим аеропляном, що його будовано в цілковитій тайні, випали понад всякі сподівання. Аероплян летів 130 миль на годину у висоті понад 18.000 фітів над землею. В аероплянї було 6 людей, 6 машинових крісів і всі можливі модерні уліпшення. Загальна вага виносила 4,466 кг.

ЖІНКУ ПОМИЛУВАЛИ, МУЖ ПІДЕ НА ШИБЕНИЦЮ.

ОТАВА, Онтаріо, Канада, 21. марта. — Генеральний ґубернатор подарував життя пані Мекдоналд, котру суд засудив недавно з її мужом на кару смерти за вбивство шофера Аделярда Бушарда. Її муж помилування не дістав, і буде страчений завтра.

Для його страчення вже виставлено в Веліфілді, в провінції Квібеку, високу червону шибеницю. Страчення не буде публичне.

ЛІТВІНОВ ВІДПОВІДАВ СПОКІЙНО.

ЖЕНЕВА, 22. марта. — Всі делєґати були дуже цікаві на відповідь, яку зготовить Літвінов для лорда Кушендума, за його критику совітського розоружного пляну. На загал думали, що совіти покинуть наради. Та нічого з того не було. Літвінов відповідав в лагіднім тоні і виправдував політику совітів, яка на його думку була і є миролюбива.

ФІЛЬМИ ДЛЯ ЕМІРА.

ЛОНДОН, 22. марта. — Кождий крок афґаністанського монарха, який він тільки зробить підчас парад та торжеств, беруть на фільм. При відїзді дадуть цей фільм емірови в дарунку, а рівнож будуть його показувати в Індіях, Египті і других землях для пропаґанди і зєднання симпатій для Британії з боку чужих, головно азийських народів.

12,000,000 СПАДЩИНИ.

Ткацький робітник лодзької фабрики „Акц. Тов." Кестельберґ одержав з американського консуляту у Варшаві повідомлення, що його двоюрідний брат, що помер в Америці, полишив йому спадщину рівну сумі 12,000,000 золотих, які можуть бути виплачені кожної хвилі. Кестельберґ сяктак видержав щасливий „удар" долі, але його жінка дістала серцевої атаки й лежить тяжко хора.

ЗЛОЧИННИЙ САБОТАЖ.

Львівське рятівниче поготівля осмотрило дитину, яка покалічила собі устну яму шклом, яке було в хлібі. Поліційні доходження виявили, що хліб походив з пекарні Е. Сохацького, а шкло до хліба вмішав умисно челядник Иосиф Волинець, що в той спосіб хотів пошкодити свойому майстрові. Волинця арештовано.

ТРИ МІЛІОНИ УРОДЖЕНИХ ЗЛОЧИНЦІВ.

В Індіях, з яких приїздять до Европи більше й менше екзотичні магараджі, є цілі племена, в яких злочинство переходить з батька на сина, з діда на внука. Причина цього дивного суспільного явища лягла дуже глибоко в етнольоґічних, релиґійних та економічних умовах тамошнього життя.

Етнольоґічно дасться пояснити цей масовий нахил до злочинности у двох груп населення. В першу чергу стрічаємося там з вродженою злочинністю в племени, яке наближується расово до европейських і західньо-азійських циганів. До цеї групи причисляються Карваль-нати з Бенґалі, Габури в зєдинених провінціях і Саксіяси в Пенджабі. Розбійницькі напади цих племен морозять кров у жилах своєю жорстокістю й жадобою знищення.

Буває, що напасники, ограбивши село, підпалюють його з усіх сторін і кидають в полумя дітей, яких виривають матерям з рук. З сімнацятьох банд, які останніми часами придержала поліція, 89 відсотків мужчин і 66 відсотків жінок було вже караних за попередні злочини. Нема теж надії, щоб могла їх поправити яканебудь кара, а т. зв. „армія спасення" надіється на поправу племени в майбутньому хіба через відокремлення виховання молодого нарибку цих племен.

Дещо вище від згаданих вище диких племен стоять племена Дарґі, Біґар і Орісса, що займаються хліборобством, але в парі з тим займаються вломництвом і крадіжжу, в тім випадку з... релиґійних мотивів.

Після їхнього вірування злочин є також божеського походження, як і добро. Племя Дарґі впевняє прим., що їхні спеціяльні вломницькі інструменти подарувала їм опікунча богиня племени. Як тільки появиться на небі новий місяць, уладжують вони в честь місяця велике свято, після якого „освяченими" ґрупами по сімох удаються на розбійницькі подвиги. Кожен з сімох членів „освяченої" ґрупи має назву одного з днів у тижні й у „свій" день стає на чолі підприємства. Напади й вломи доконують вони з набожністю й запалом якогось вищого, божеського післанництва. Характеристично, що власне ті обтяжені масовою злочинністю індійські племена уявляють собою найкращі фізичні типи.

На рівні з племенем Дарґі в кастовій ерархії Індії стоїть племя Дусаді, що займається головно крадіжжю худоби.

Економічні умови поширили масове злочинство серед племени Парія, що стоять поза межами індійських каст і цінятся на рівні з коровами й малпами. Навіть їхня тінь ображує правовірного брамана. Парія крадуть і розбивають з конечности. Кинуті на дно життя, находять прожиток тільки шляхом злочину.

СМЕРТЬ ЖІНКИ М. ВАСИЛЬКА.

Померла у Відні відома опереткова співачка Ґерда Вальде, жінка Миколи Василька. Про її недуґу преса не каже точно; по одним звісткам це було запалення леґенів, по другим запалення мізку. Ґ. Вальде мала 45 літ. Перші успішні її виступи були в Берліні, в „Ґейші"; пізніше переїхала вона у Відень і виступала в „Карль-Театр-і" і „Театер ан дер Він"; тут вона познайомилась із послом Васильком і вийшла замуж за нього, а коли він був диплиоматичним представником у Берні та Берліні, покинула сцену, виїхавши із мужем. Ґерда Вальде, завдяки своїй популярности, мала широкі товариські звязки і приятелювала з жінкою міністра закордонних справ Штреземана. Із цих звязків користав чимало М. Василько у своїй диплиоматичній праці. Після його смерти він записав усе майно Ґ. Вальде і це дало привід до довгого процесу його дітей із першого подружа проти Ґерди Вальде, яка таки процес виграла.

ПРИСУД НА ЗАПІДОЗРЕНІ В КОМУНІЗМІ УЧЕНИЦІ В ЛОДЗІ.

В Лодзі закінчився процес проти учениць ґімназії ім. Ожешкової в Лодзі. 19-літню Зальцманівну засуджено на 10 місяців тюрми, 17-літню Розенфарбівну на 6 місяців, 19-літню Нехціцку теж на 6 місяців. Три инші учениці звільнено.

ЩЕ ОДНА ПРЕТЕНСІЯ.

Польське міністерство закордонних справ готовиться до акції, якої метою є повернення з Росії капіталів, які вивезли уступаючі з Варшави Москалі. Сума вивезених капіталів доходить до 25 міліонів у золоті.

В ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ ВВОДЯТЬ ОФИЦИРСЬКІ СТУПНІ.

З Москви доносять, що комісаріят військових справ випрацював проєкт, який вводить до червоної армії официрські ступні на взір давньої царської армії. Це ще один доказ, що большевики вертають поволі до старого порядку.

ЖЕРТВА НАУКИ.

На французькій Рівієрі померла донька бувшого ґубернатора Пенджабу (Індія), панна Мері Дейвіс, що від 1915 року пристала до військового американського шпиталя і працювала як помічниця лікаря Тейлора, який робив експерименти над одним середником, як лічити жовнірів від затроєння ґазами. Панна Дейвіс зробила собі підчас війни два застрики відповідними бацилями, щоби др. Тейлор міг уперше на людині перевірити доцільність найденої ним протиотрути. Завдяки цій самопожертві Тейлор спас сотні людей від смерти. Дейвіс померла аж тепер, виснаживши свій орґанізм тяжкою працею як бактеріольоґічна інститутка.

ДУМАЮТЬ НАД НОВИМ ТИТУЛОМ ДЛЯ ПІЛСУДСКОГО

ХОЧУТЬ ЗРОБИТИ ЙОГО ФОРМАЛЬНО ГОЛОВОЮ ДЕРЖАВИ.

БЕРЛІН, 22. марта. — З Варшави доносять, що зїхалися провідники „санаційного бльоку", себто прихильників Пілсудского, що вийшли з виборів побідоносно і радять над тим, щоби президент Мосціцкі зрезиґнував, а Пілсудскі став президентом Польщі. Не знають тільки, який би то надати Пілсудскому титул, але сам Пілсудскі вдоволяється титулом „голови держави".

Про ті наради розписується широко польська преса. Був би це свого рода новий державний „переворот", але в Польщі все можливе.

20 АЕРОПЛЯНІВ ВИБИРАЄТЬСЯ З ЕВРОПИ ДО АМЕРИКИ.

НІЯКА ТРАГЕДІЯ НЕ ГОДНА ВІДСТРАШИТИ СМІЛЬЧАКІВ, ЩО ХОЧУТЬ ПОКОНАТИ ОКЕАН.

ПАРИЖ, 22. марта. — Можна сказати, що смерть анґлійського летуна Гинчлифа і Мисс Елзи Мекей додала хиба ще більшого завзяття европейським летунам до нових спроб перелету через Атлянтійський океан. В самій Франції готується до перелету аж 10 аеропляніе. Одна жінка закупила аероплян і шукає летуна, щоби хотів летіти з нею через океан. Один аероплян побудований цілком на подобу того, яким їхав Линдберґ. Вибирається ним тільки один чоловік.

Летуни не будуть летіти північною дорогою, а звернуться більше на полудне. З Німеччини вилетять рівнож чотири аеропляни в дорогу через океан. Всі вони вже готуються до дороги, але ждуть на кращу погоду.

СОЦІЯЛІСТИ НЕ РОЗВАЛИЛИ НІМЕЧЧИНИ.

РІВНОЖ НЕ ВИКЛИКАЛИ БУНТІВ СЕРЕД ФЛЬОТИ.

БЕРЛІН, 22. марта. — Парляментарна комісія, котра розслідживала на протязі 8 літ причини програної війни, прийшла до переконання, що розклад, що наступив підчас розвалу на німецькім фронті в Франції, не був викликаний аґітацією німецьких соціялістів. Рівнож бунти німецьких моряків з 1917 р. не мають нічого спільного з аґітацією соціялістів. Моряки бунтувалися, бо боялися, що команда виставить їх на неминучу смерть, щоби ратувати і так вже програну справу.

Навіть націоналістичні члени комісії голосували за тим, що соціялісти у тім всім не винуваті. А якраз німецькі націоналісти скидали всю вину за розвал німецької держави на соціялістів.

ХАБАРНИЦТВО В НІМЕЧЧИНІ.

НЕБУВАЛИЙ У НІМЦІВ СКАНДАЛ.

БЕРЛІН, 22. марта. — Німці як урядовці були відомі в цілім світі зі своєї чесности. По війні починають на тім полі тратити свою славу. Ось тепер описують німецькі ґазети про одного урядовця, що продав тайком свій патент одній фірмі, хоч обовязаний був предложити його державі. За короткий час побрав він від фірми 100,000 марок титулом дивіденди. А разом з тим вскрили цілу шайку його спільників, які обманювали державну касу ріжними дорогами на сотки тисяч.

Все те дуже зажурило публичну опінію, бо готово захитати довірєм населення до урядовців.

З ТРАГЕДІЇ МОСКОВСЬКОГО СЕЛА.

ЗАБИЛА ЧОЛОВІКА ПЯНИЦЮ, ПОХОВАЛА В ПИВНИЦІ, АЛЕ ЗРАДИЛА СЕБЕ, БО БОЯЛАСЯ ДУХА ПОМЕРШОГО.

МОСКВА, 22. марта. — Московські ґазети подають таку новинку: Селякин Никифор Еклін запивався та занедбував свою жінку і семеро дітей. Нищив і так мале господарство, продавав, що попало під руки, а гроші вживав на водку і дівчата. Продав вкінці молодого коня, а за нього купив старого, а лишних 15 рублів пропутав. Коли стара шкапа не хотіла тягнути і рушити з подвіря, жінка Екліна Ірина взяла сокиру і ввійшовши до хати, розчерепила голову чоловікови. По тім закопала його при помочі двох молодих дочок у пивниці. Та „дух" забитого привиджувався їй і вона почала його відганяти, даючи попови на ріжні відправи, що впало в очі людям. Вкінці вона призналася. Суд засудив її на 4 роки, а дівчата звільнив.

МЕХАНІЧНА СКРИПКА.

БУДЕ ГРАТИ ТАК ЯК МЕХАНІЧНЕ ПІЯНО.

ПАРИЖ, 22. марта. — На слідуючий тиждень буде могла мати париська публика нагоду почути новий винахід, а то механічну скрипку. Винайшли її два французькі інжинири, Ґабріель Боро і Еміль Обрі. Працювали над винаходом від 1913 р. Ті, що чули ґру на тій скрипці, кажуть, що вона віддає найтяжші музичні твори краще як 90% тих, що стратили половину свого життя, щоби опанувати ґру на скрипці.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: [illegible]		ПЕРЕДПЛАТА: [illegible]	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
[illegible] City Rates:		В Джерзи Сіті і Загряницю:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„CUM ECCLESIA SENTIRE"

Старокраєва Українська Християнська Організація (УХО), що гуртує біля себе українських монархістів, а в своїх відносинах до Риму йде тими шляхами, якими йде у нас еп. Богачевський, зясувала недавно свою партійну програму трома словами: „Cum ecclesia sentire", заявляючи в той спосіб, що вона є одної думки й одного почуття з римською церквою. Оту заяву помістив орган партії „Нова Зоря", якої редактором став тепер др. Назарук. Не входячи, річ ясна, в те, що вяже УХО з Римом в питаннях віри, розбирає берлінський „Український Прапор" тільки соціяльно-політичну сторону цеї заяви. Бо коли УХО як політична партія приняло за засаду повинуватися без всякого застереження всім зарядженням римської церкви і її органів, то тим самим „внесло у свою програму і постанови ватиканськo-польського конкордату з їх консеквенціями і висновками". Енцикліка папи Льва XIII. з 1890 р. каже, що „церква має бути абсолютно льояльна до державного ладу і форми влади, та що священик має обовязок служити державі в розумінню оборони її прав і ладу, маючи на оці обовязок попереджувати державну і громадську небезпеку". І отся енцикліка знайшла особливе примінення в ватиканськo-польськім конкордаті. Польща, давши епископам і духовенству деякі матеріяльні полекші, не забирає церковних земель під парцеляцію, а за те робить з духовенства вірних державних слуг. „Український Прапор" підносить, що треба признати, що конкордат „зроблено без участи і, скажім навіть, проти волі переважаючої більшости українського духовенства. Одначе це не зміняє дійсности, не зміняє факту, що греко-католицьке духовенство є в тісній матеріяльній і політичній зависимости від польської держави".

„Зле є, сказалиб ми: є поневолений під польською займанщиною український нарід, є поневолене за помічю Ватикану також і українське греко-католицьке духовенство". Та це все не є ще таке лихо, як те, що серед нас самих повстає покликана духовенством і церковною ерархією партія, яка добровільно і програмово дає санкцію тому лиху, яка його одобрює, коли проголошує засаду, що вона признає беззастережно „Cum ecclesia sentire", а тим самим добровільно і свідомо погоджується з приписами і духом конкордату і з випливаючими з нього зобовязаннями, дбати про ненарушимість і безпеку польської держави. Те, що накинено нам силою, УХО признає тепер добровільно і відзивається ще до українських мас, щоби вони попирали оту українську християнську організацію. Ми не звертали би на те уваги, колиб і в нас в Америці не голошено подібних наук. Що більше: ота рабська наука, що понижує нас як націю і веде до поневолення, виросла на американськім ґрунті, коли ще тут спільно працював др. Назарук з еп. Богачевським. А тепер др. Назарук продовжує ту саму роботу в краю.

УКРАЇНЦІ КОМУНІСТИ — ЗРАДНИКИ І КОНТР-РЕВОЛЮЦІОЕРИ

Імперіялістична політика большевиків проти всіх немосковських народностей Радянського Союзу вже від давна викликує нарікання з боку поневолених народів. Навіть комуністи, які хотять щиро служити інтересам своїх націй, при всякій нагоді викривають тепер правдиві інтенції Москви.

Тому три роки відбувався на Радянській Білоруси великий процес, де фіґурували як обвинувачені Білоруси-комуністи, головно сільська інтеліґенція та селяне. Закидалося їм усім бажання відірватися від Радянського Союзу та створення самостійної білоруської республики.

Трохи пізніше піднято повстання проти Москви в Грузії (в серпні 1926 року). Повстання проти Москви було в Узбекстані. На Україні хоч і не було більших повстань, бо-ж там розуміють їх недоцільність, одначе невдоволення з політики Москви щодо України пробивалося на всіх партійних та союзних зїздах. Характерним буде для нас те, що коли член Центрального Комітету партії Ларін весною 1926 року виступив проти українізації України, то в оборону українського радянського уряду стали представники всіх без винятку немосковських народів. Ці представники, переходячи від оборони до нападів на центральний уряд, закидали йому, що він не рахується з інтересами їхніх народів. Ларіна вже ніхто не смів навіть боронити й інцидент замяли.

Та боротьба проти Москви продовжувалася й далі, прийнявши своєрідні форми. Відомим є факт, що на території кождої національности, що входить безпосередньо („самостійні" республики) чи посередньо (автономні республики) в союз радянських республік, державна комуністична партія має великий відсоток Жидів та Москалів. На Кавказі їх 35%, на Україні — 48%, на Білоруси — 60%, Узбекстані — 54% і т. д. Маючи більшість у центральних комітетах, пристосовуючи при виборах відповідну систему, Комуністична Партія з свого центру, Москви, має змогу робити все в своїх інтересах, в інтересах пануючої нації Москвинів.

Щоби з цим боротися, при кождій краєвій партії потворилися місцеві національні організації. На Україні така комуністична організація національної опозиції була утворена бувшим комісаром народньої освіти О. Шумським і налічувала багато членів по всіх українських центрах. За плечами-ж їх, як признали це вірні прислужники Москви, стала вся маса сільської інтеліґенції та свідомого селянства. Виходячи з факту приналежности до комуністичної партії, національна опозиція під проводом Шумського почала боротися зі всякими виявами московського імперіялізму та шовінізму, спираючись у своїх арґументах на слова та на науку творця комуністичної партії й Радянського Союза Леніна, — отже боролася в формах цілком леґальних.

Посилаючись на Леніна, національна опозиція вимагала від Москви окремого національного представництва до Комуністичного Інтернаціоналу, поширення буджетних прав України аж до права мати власний буджет, передачі під заряд українських комісаріятів усіх українських залізниць та поштово-телеграфічних установ, усіх підприємств та торговлі, націоналізації армії на Україні і повної самостійности в справах культурних. Відповідні заяви були надіслані прихильниками Шумського до центрального „Союзного" уряду, до екзекутиви Комуністичного Інтернаціоналу, до Ради Національностей.

Та в цих вимогах, хоч і складених за Леніном, Москва догляділа сепаратизм та український шовінізм. Тому всі, що підписали петицію, були зняті з посад і вислані за межі Радянської України, хоч, правда, „в места не столь отдальонния". Але комуністи-Українці є й на землях, що не входять у склад Радянського Союзу. Караюча рука Москви не може їх досягнути, тому, хоч-не-хоч, а тут доведеться обмежитись лише словесним переконуванням.

Комуністична партія Західної України, підлягаючи центрові у Варшаві (Польська Комуністична Партія) в справах державного і культурного будівництва на Радянській Україні, солідаризувалася з національною опозицією Шумського. Арґументи, ужиті Москвою проти членів цієї партії, з натуральних причин не могли переконати комуністів-Українців Західної України. Багато з них повтікало ранійше від цих „арґументів" до Галичини, не чуючись безпечними на Радянській Україні. Переконування на віддаль нічого не помогло, хоч і тягнулося сливе півтора року. Нарешті Москва через Комуністичний Інтернаціонал кинула на них анатему як на „зрадників і розкольників", „прихвостнів поміщиків і капіталістів", та „слуг польського фашизму", взагалі на „контр-революціонерів та ренеґатів". Хто хоче знати, якими епітетами нагородила їх Москва, нехай прочитає „Пролетарську Правду" ч. 42 з 18 лютого б. р., бо тут подаємо не всі.

От таку кваліфікацію дістають усі комуністи не-Москвини, не „общероси", що обороняють інтереси своєї нації проти московського централізму. Та на які епітети з нашого боку заслугують ті з некомуністів Українців, які всупереч отим фактам замісць того, щоби боротися проти московського централізму, „орієнтуються" далі на Москву?

НЕ НА ТУ АДРЕСУ

Якийсь видатний український діяч, як то зазначує в примітці „Тризуб", що заховався за підписом „Український Еміґрант", підносить питання про щоденну ґазету для еміґрантів в Европі. Це перший голос в Европі за ту важну справу, і ще не обговоривши, як слід, на сторінках тогож таки „Тризуба", та не попробувавши навіть перевести анкету серед еміґрації, як то радить дописуватель, редактори польського журналу українською мовою згори не годяться з можливостю видавання такої ґазети, де би можна було висвітлювати життя та роботу нашої еміґрації й рівночасно давати можливість українським журналістам та письменникам найти поле до роботи.

Така ґазета булаби певно далеко кориснійша, ніж уся дипльоматія А. Лівицького та Токаржевських разом з „поважним" тижневиком польських приказчиків та наймитів. Але...

Як міг дописуватель допустити думку, що „Тризуб" може бажати такої ґазети в Парижі, або инчому центрі української еміґрації? Бо коли ґазета буде утримуватись на передплатниках, то вона не буде мовчати за польські знущання, а навпаки, кричатиме та звертатиме увагу культурного світа на катування Українців під Польщею.

Колиж дописуватель апелює до „Тризуба", щоби він розвернувся в щоденник, то краще вже хай він лишається й надалі „беззубом" та не побільшує тої шкоди, що вже роблять „беззубці".

Дописуватель не тільки має рацію, коли підносить таке важне питання про видавництво української щоденної ґазети. Така ґазета справді моглаби удержатись цілком свобідно, бо кожний Українець читає переважно московські, а подекуди польські, французькі і другі чужинецькі ґазети. Цих грошей вистарчило-б на самостійний орган. Та автор „Листа до редакції" помилився адресою. Якби він звернувся до Українців, то може й найшов би відгук, але що може сказати „Тризуб", як не те, що зазначив у примітці?

Українська справа в органі „Тризуба" важна з погляду „дефензиви оддзял другі", а не зі становища української еміґрації.

Колиби така незалежна українська ґазета повстала, скажім, у Парижі, вона завсіди моглаби числити на підтримку не тільки еміґрації наддніпрянської, але й галицької і то не тілько в Европі, а й в Америці. Ні одна ґазета, або журнал на еміґрації не є незалежним органом, не видається власними засобами. Всі вони є аґентами наших ворогів. Отже звертатись до „Тризуба" було безумовно помилковим; наївно булоби чекати якоїсь поради від тих, кому не цікаво мати під боком українську національно-незалежну часопись, яка обстоювалаби інтереси всього нашого народа, яка не закривалаби очей на польські знущання, а кричалаби про них та інформувалаб Французів про їх приятелів.

Незалежна, дійсно національна ґазета примирилаби партії (большевиків я рахую не партією), даючи спільну плятофрму до творчої роботи, а не гризні.

Не на адресу „Тризуба" треба звертатися, а впрост до Українців, які давно чують потребу органу, який не бувби аґентом наших ворогів, але висвітлювавби українську справу правдиво, та репрезентував чесно українську еміґрацію та націю. Все таки Українцям треба подумати над змістом „листа до редакції", в якому слушно піднесено питання про потребу Українського Незалежного Національного Часопису для потреб української еміґрації.

Василь Бобрів.

В я з е н ь підліз на вікно келії й ухопився руками віконних кратів.

В я з н и ч н и й д о з о р е ц ь побачив це й каже:

— Ах, ви певно пробуєте, чи крати досить сильні.

В я з е н ъ: Навпаки — чи слабі!

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(66)

„Українські Зїзди і Центральна Українська Рада доручили всю справу організації українського національного війська Ґенеральному Військовому Комітетові. Ґенеральний Комітет має вже такий плян, уже й приступив до неухильного переведення його в життя. Щоби повести цю справу до щасливого кінця, треба, щоб ніхто й ніщо не заваджали праці Ґ. К. Отже Комітет, відповідаючи перед цілою Україною за справу, прохає товаришів-Українців і наказує їм не формувати на власну руку та незалежно від Ґенерального Комітету ніяких військових частин, а в кожному окремому разі порозумівaтися з Ґенеральним Комітетом, увіходити з ним в згоду й тільки, маючи вказівки від нього, приступати до діла. Тих, хто підбиває до самостійних, неорганізованих вчинків, Ґ. К. наказує не слухатись, як людей що не люблять порядку та шкідливих для нашого діла.

„Всяку здорову думку, ініціятиву і активну енерґію в справі організації українського війська Ґ. К. буде вітати, приймати до уваги і піддержувати, але разом з тим, дбаючи про одностайність справи, він не може допустити, щоб її шкодили поодинокі непляномірні виступи чи то окремих людей, чи цілих гуртів, бо в таких виступах криється велика небезпека для справи.

„Ото Ґенеральний Комітет, закликаючи всіх вояків-Українців до спільної праці й згоди, упевнений, що цей наказ усі Українці-вояки приймуть до уваги і спільними та одностайними організованими зусиллями допоможуть йому довести до бажаного кінця дуже складну і відповідальну справу організації українського демократичного війська. Укр. В. Ґ. Комітет. Київ, 28 червня 1917 року".

Наказ цей був одночасно і закликом до піднесення організованого національного руху серед Українців-вояків.

* * *

Перший раз довелося виступити з конкретними домаганнями перед російським урядом, переведення в життя всього пляну українізації армії, в часи приїзду до Києва трох міністрів.

Перед приїздом міністрів до Києва Ґенеральний Комітет уважав, що неодмінним пактом згоди Центральної Ради з Тимчасовим Урядом мусить бути затверджений ним до переведення в життя плян українізації війська, вироблений Комітетом. Тому Комітет працював майже без перерви останні дві доби перед приїздом „високих гостий" над нашими домаганнями що до військових справ.

Максімум нашого пляну було: 1) Видання відповідного закону і наказу для військової управи і фронтів про українізацію всіх залог, розташованих на Україні і відповідних запасових полків, дивізій. 2) Заміна всього військово-адміністративного начальства на Україні Українцями. 3) Перенесення на українські фронти (південно-західний і румунський) українізованих частин з инших фронтів.

Мінімум знов було: Негайна українізація 17 запасових полків на Україні відповідної кількости дивізій, що уже українізуються, та призначення їх до доповнення виключно українських дивізій, а крім того перенесення на українські фронти 21-го українського корпусу, що стояв на рижському фронті. Се мінімум Ґенеральний Комітет уважав необхідним поставити як ультимативні вимоги.

Нарешті приїхали петербурські гості! Мала Центральна Рада в той час засідала в одній з кімнат Педаґоґічного Музею. Навкруги музею зібрався багатотисячний натовп, що бажав побачити зустріч міністрів із Центральною Радою. Натовп сей загатив тісно всю вулицю на кілька кварталів біля Ради і щільно притиснувся до самих вхідних її дверей... Я випадково вийшов у вестібуль будинка, де розпочав якусь напів приватну розмову з комендантом будинка Ради. З вулиці у широко розчинені двері, де вартові стримували тих, що намагалися увійти в среедину будинка, було чути звичайний галас юрби людий... Цікавий подивитись, що робиться на вулиці, я вийшов на поріг дверий і в сей час побачив, як, протискаючись ліктями серед натовпу в напрямку до будинка, ледви-ледви просовувалися міністри Тимчасового Уряду, яких я пізнав, знаючи їх добре з облича. Першим мовчки протискувався Терещенко, за ним Керенський і нарешті Церетелі.

Ніхто з натовпу не звертав на них жадної уваги; гадаю, або ніхто не пізнав їх, або не звертали на них уваги, зосередивши її на дверях Центр. Ради, де гадали, мабуть, побачити картину зустрічі двох влад, що боролися з собою: всеросійської — в сю мить переможеної і змушеної приїхати до Києва й української національної, що перемогла. Так тоді не тільки вулична гадка оцінювала факт змушеного приїзду міністрів до Києва.

Побачивши таку картину, я дав наказ комендантови будинка допомогти пройти в помешкання міністрам, які вже протискувалися на сходах ганку.

— „Панове, прошу пропустити панів міністрів!" — почувся голос коменданта. — З великим зусиллям йому пощастило зробити прохід серед натовпу, від дверий кроків 5—6 довжиною, чим допоміг нашим „гостям" вільно увійти у двері.

Жадного голосу з вулиці на адресу міністрів я не чув: ні звичайних вигуків привіту, ні инших. На порозі вестібуля я обернувся до Керенського, як до військового міністра, бо я сам був в уніформі.

— Дозвольте, пане міністре, провести вас до кабінету Голови Центральної Ради, бо Рада як раз тепер засідає!"

— „Спасіба, благадарю!" — відповів Керенський і, якось розсіяно-здивований, очевидно такою „помпезною" зустрічю, протягнув мені руку для привитання. Я представився. На обличах усіх трьох і з невпевнених їх рухів я прочитав якесь здивування, якусь внутрішню ніяковість. Не поспішаючи, немовби щось роздумуючи, чи вичікуючи, переходили вони через широкий вестібуль. В сей час хтось із членів Малої Ради (тепер не пригадаю, хто) попрохав міністрів до кімнати засідань, де й відбулася перша урядово-суха зустріч із ними, Малої Ради і Ґен. Секретаріяту, як із мировою делеґацією воюючої сторони.

Підчас перебування міністрів у помешканні Ради українські війська київської залоги улаштували параду на честь Ради і на знак солідарности з нею і з її домаганнями. Коли наспіло запрошення до голови Ради приняти біля будинку Ради параду українського війська на честь українського парляменту, висланцям Тимчасового Уряду, а особливо Керенському, що був військовим міністром всієї Росії, дали до зрозуміння, що їм найтактовніше буде на дворі не показуватися і нічим не виявляти своєї присутности.

На протязі півтори-двох годин, міцними струмкими лавами, під національними прапорами проходили церемоніяльним маршем перед Центр. Радою Українці-вояки усіх частин київської залоги, а на привіт голови Ради відповідали гучними: „Слава Україні!..." І на протязі сього часу міністри всеросійського уряду примушені були визирати, як сторонні, зовсім чужі глядачі, в одне з вікон маленької кімнати під самим дахом Центральної Ради, куди їх спровадило бажання все таки побачити власними очима українську параду.

Ся сцена яскраво підкреслила те проваля, яке відгороджувало українське військо і нарід від влади далекого Петербурга. Се була маніфестація того, як уміє український нарід шанувати свою національну владу.

Після паради ще деякий час продовжувалися розмови з міністрами, а натовп на вулиці терпляче чогось чекав та збільшуючись, залив усі близші вулиці і навіть театральну площу. Нарешті засідання скінчилося... Голова Центральної Ради, голова Ґенерального Секретаріяту і ще декілька членів Ради провели міністрів до вестібуля, а через увесь вестібуль і далі до авта провожав їх комендант будинка Ради... Я стояв біля відчиненого вікна другого поверха і глядів на відїзд міністрів. Якось дивно незацікавлено до них знову поставився натовп. Здавалося, вони були зовсім чужі тому настроєви, який зібрав тут стільки люду. Повна мовчанка провожала їх до самого авта і далі майже до Фундукліївської вулиці, куди авто ледви добиралося, поволі протискуючись крізь гущу людий. Аж на розі Фундукліївської вул. почувся чийсь вигук:

— „У-р-р-а! Да здраствует вожд революції Александер Федорович. Керенський!". — Керенський від разу підскочив на ноги в авті, мов тільки чекав сього моменту і почав кланятися на всі боки. Не дивлячись на те, що десятки два-три натужуючись горлало: У-р-ра-а! Ур-р-ра-а!..., ентузіязм не захопив широкого натовпу. Вшанування „героя революції" вийшло дуже сухе... Українці, що тиснулися до помешкання Ради, знаменито виявили свою байдужність до петербурських „зальотних соловіїв". Своєю байдужністю, мовчанкою: ні слова привіту, насмішки, співчуття, чи образи, або протесту — виявили надзвичайну здисциплінованість і однодушність в оцінці значіння петербурського центра для української національної стихії.

(Дальше буде)

Блюм стрінув Левія:

— Виглядаєш нині дуже вдоволений, Леві. Що тобі пригодилося?

Леві затирає руки:

— Знаєш, який я щасливий! Уяви собі лише: я дав обезпечитися і проти огню і проти граду.

Блюм подумав хвильку:

— Проти огню, то розумію... але проти граду... якжеж можеш сам зробити, щоби град випав?!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ФАНАТИЗМ ЧИ НЕНАВИСТЬ ЧИ ХРИСТИЯНСЬКА ЛЮБОВ БЛИЖНЬОГО.

Хто приглядається нашому життю в Америці, тому робиться лячно за наше майбутнє, коли бачить, як велика ненависть починае вкорінюватися між Українцями задля релігії. Ми бачимо, що Українці, члени одної церкви йдуть з ножем на Українців другої церкви. Ми свідками того, як поборюємо себе взаїмно безпощадно в часописях, на вічах, зборах. Поборюють себе католики і православні, бо головно до тих двох церков належать американські Українці. І приходить мені не раз на думку: Чи ми дійсно християне, чи ми дійсно ісповідники тої віри, що проголосила як найвищу засаду любов ближнього, чи може ми погане. Особливо болить мене те, коли бачу, як священики, себто слуги Христові, що з обовязку повинні проповідувати любов до ближнього, юдять з проповідальниць брата на брата та впоюють в вірних духа ненависти і релігійної нетерпимости супроти тих, що належать до другої церкви. Як прикро слухати про такі випадки, як це було в краю з тим Василіянином, що сказав на проповіди, що колиб його батько став православним, він не хотів би про него знати. Такі випадки бувають і в православній церкві. Релігійний фанатизм, піддержуваний деякими священиками навіть нарочно, доводить до цего, що наші люде, що належать до ріжних церков, повідділювані від себе хінським муром. Бо не тільки один оминае церкву другого, але оминають себе в приватному, а то й у громадському життю. Не можуть зійтися разом навіть тоді, коли ходить о якусь гуманітарну спільну акцію або якусь політичну чи народну манїфестацію. А до такого ми не повинні допускати. Того рода релігійна ворожнеча відвертае увагу нашого народа від спільної конструктивної роботи, а це відбивається погано на загальній справі. Тому не тільки світські люде, але й всі священики, як католицькі так і православні, не повинні виходити в своїй релігійній пропаганді поза певні межі. Треба мати всегда любов ближнього на оці, треба проповідувати вирозуміння зглядом чоловіка другої віри, а головно треба вчити людей бути культурними і вміти пошанувати переконання другої людини.

Сильно зорганізованим народом будемо тоді, коли звертати будемо більшу увагу на те, що нас лучить, ніж на те, що нас ділить. Тому не ставаймо вузко-думаючими сектантами, будьмо вирозумілі і толерантні для переконань других, а інтерес народний хай стоїть всегда у нас вище всього, тоді й лекше дійдемо до згоди.

В моїй місцевости живуть ріжні народи. Маемо тут і ріжні церкви. І от тому наводжу примір зі своєї громади, бо і тут завважую зворот в релігійній толеранції навіть з боку римо-католицького духовенства. Щоби не бути голословним наведу примір з останніх днів. Як пише місцева англійська газета, тутешна громада пращалася з місцевим протестантським пастором Джорджом Гомфрі. На його пращальне богослуження зійшлося до протестантської церкви повно людей, між якими було значне число католиків. А католицький айриський священик о. Джеймс Мекенері пращаючи його і бажаючи успіхів на новій парохії, вручив йому подарунок від своїх парохіян в квоті $350.

Той поступок викликав велике враження в цілім місті, а місцева англійська газета зазначила, що цей розсудний поступок католиків означае нову еру, яку треба щиро повитати. Замітне те, що католицький священик побажав протестантському прічерови добрих успіхів в дальший його праці для Христа, учителя всіх людей.

От примір гідний наслідування, який повинен знайти відгомін і серед Українців. Релігійна ворожнеча і релігійні сварні тільки понижують християнську ідею і відкидають від віри людей розумніших і більш поступових. Тільки взаїмна кооперація церков може піднести віру і додати церквам сили.

Релігійний фанатизм шкідливий отже не тільки з національно-українського становища, але навіть зо становища християнської віри. Він відганяе людей від Христової церкви взагалі.

о. Петро Середа з Шенандоа,

о. Петро Середа
з Шенандоа, Па.

ЖАРТИ.

Забобонна.

А.: Чи ваша жінка дійсно така забобонна?

Б.: Забобонна? Коли я вам скажу, що вона навіть не читае ніколи тринацятого продовження фейлетону у газеті, то мабуть не потребую вам більше нічого говорити.

Великий жаль.

— Чого ти такий сумний, приятелю?

— Бо жінка втікла мені.

— То тому аж так гризится цим. Або ти не знаєш приповідки: „Баба з воза, коням лекше"?

— В тім то біда, що вона не злізла з воза, а вилізла на віз! Вона втікла моїм автом!

Католик, жид і протестант стрінулися після весілля свого спільного приятеля.

— Я не міг іти на весілля нашого приятеля, — сказав католик. — Але післав йому сервіс на каву на дванацять осіб.

— Я також не міг піти, — казав протестант — але я післав йому чаеву виправу на дванацять осіб.

На це жид:

— Я був тоді в подорожі, але я післав ложечку до цукру на пятьдесять осіб.

Добра зазуля.

— Мамо, чи то правда, що зазуля зносить яйця в гніздах інших птахів?

— Так, дитино.

— То зазуля добрий птах, вона цим певно хоче заощадити роботи іншим птахам.

У маломістечковім готелі.

Пізно в ночі чути, як гість кричить із готелевої кімнати:

— Пане господар!

— Чого хочете?

— Прошу прийти зараз до кімнати ч. 111. Мушу поскаржитися!

— ... Порошок на насікомі маете в нічній шафці!

— o —

Перепрашаю, але ви, пане, сіли на моїм капелюсі.

— О, прошу дуже, нічого не шкодить!

Добрий чоловік.

Жінка (пише лист до чоловіка). Після чотиротижневої курації важу вже половину менше. Як довго маю ще лічитися?

Чоловік (відписуе): Ще чотири тижні.

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ ФАРМА 85 акрів, добрі нові будинки, 9 коров, 2 коні, стадо курий. Ціна $7,000, готівкою після угоди. — **ФАРМА** 80 акрів, добрі будинки, 4 корови, 1 кінь, кури, ставок. Ціна $5,500, готівкою $2,500, решта на сплати. Тут є ще і другі фарми на продаж. Хто хотівби купити, нехай голоситься до **M. KULYNYCH, Ambion, Conn.** 66-72

ФАРМИ — ФАРМИ!

Рідкий случай: по причині старости продається гарна фарма 170 акрів, 100 акрів під управою, грубий ліс, сад 300 дерев, ріка, новий дім 10 кімнат, 5 других забудовань, 5 коров, 2 коні, 75 курий, миля від фабричного міста, школа, все потрібне знаряддя. Ціна $7,200, готівкою $2000.

Фарма 100 акрів, 60 під управу, ліс, пасовиско, сад, озеро, дім 9 кімнат, другі забудовання, 4 корови, 1 кінь, 200 курий, все знаряддя, 3 милі від міста, школа близько. Ціна $4,500, готівкою $1,800. Голоситися до: 67-9

Нотаря V. KRUGLAK,
151 Avenue A, New York City.

МОЛОЧНА ФАРМА.

В місяць $398 за саме молоко, 185 десятин землі, 26 коров, 1 бик, 4 коні, 6 безрог, 6 індиків, 250 курий, дім 6 кімнат, школа на фармі, річка, 1 миля від стації, де возиться молоко, вся машинерія нова, продається дуже дешево, бо нема кому робити. Голоситися до: 45—

PETER GUZOWSKI,
404 Ann Street, Rome, N. Y.

ВЕСНА, ЛЮДЕ, ВЕСНА!

Вже почалась. А ми дивимося і дивимося на ту нужду, на то безробіття, на ті вічні страйки. **Чому?** Бо нам здається, що ми тільки з роботи доробимося. **Приповідка каже,** що з роботи ніхто не доробився і не доробиться. **Що робити?** Купити фарму, кажуть що на фармі також тяжко. **Тяжко,** коли наш чоловік купує фарму між чужими, фарма від фарми далеко. Родина нудиться між чужими, а дитина підросте, втікає до міста.

Інакше живеться, на першій українській кольонії, на передмістю фабричного міста **Мілвіл, Н. Дж.** Кольонія ся, це не звичайна оселя, яких є в Америці тисячі, в котрих властителі, крім хатини нічого більше не мають, але від 17 літ правильно зорганізована Кольонія, на передмістю **Мілвіл, Н. Дж.,** котре числить коло 20,000 населення, а в котрім живе около 200 **українських** родин, де кождий ґазда, крім гарного дому і других будинків, має також кілька акрів плодовитої землі, з котрої, плекаючи ярину або годуючи кури, має гарні доходи.

На тисячу родин ми маємо місце, що можуть поселитися, одні попри других, яка тоді гарна гармонійна співпраця: правдиве українське місто.

Отже купуйте землю в українській кольонії у Мілвіл, Н. Дж. за приступну ціну і забезпечіть свою будучність і своїм дітям. 63—

По інформації у всіх висше наведених справах, голоситися на адресу:

ВАСИЛЬ МАТОЛИЧ,
N. E. 7th & GREEN STREET
PHILADELPHIA, PA

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys
310 VICTOR BUILDING
WASHINGTON, D. C.

Пришліть до Описи і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку яку висилаємо, на жаданнє, даром. Вишліть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас.

Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

ДЕВЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЯРА

Хто пришле одного доляра, дістане оплачено в рекомендованій посилці 9 книжок В. Будзиновського:

1) Пішли діти на муки, 2) Історія України І. (княжий вік), 3) Історія України II. (литовсько-польський вік), 4) Гриник заручився (комедія), оповідання 5) До віри батьків, 6) Шагів Гонта, 7) Небіжчик ходить, 8) Воля була козачкою, 9) Пластун. 254

Доляри висилати в рекомендованім листі на адресу: **W. Budzynowsky ul. Chocimowska, 11. c., Lemberg, East Galicia, Poland, Europe.**

НЕБЕЗПЕКА!
При першім захолодженню грудий натерайте їх з
Д-РА РІХТЕРА
Anchor Brand
PAIN-EXPELLER
Охоронний знак Reg. U. S. Pat. Office.
Дивіть, щоб на пачці був Anchor охоронний знак.
Ціна 35 ц. і 70 ц. у аптиках, або пишіть вирост до лябораторії
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5 Sts.
Brooklyn, N. Y.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ДЕНБУРИ, КОНН.

На поводян.

На мітінґу від. 381 У. Н. С. ухвалили обрати комітет, якийби занявся збіркою на потерпівших від повені. До комітету обрано: М. Лукашевича та К. Семчука, які пішли по хатах і зібрали $26.00, які переслано до „Обєднання".

Імена жертводавців: П. Наконечний, І. Фалій, І. Лусик, С. Котик, Т. Хариш, С. Феш, С. Сверчок, І. Мусієнко, І. Кос, І. Мудрий, В. Залевський, Н. Шасний, П. Галан, Р. Оляр, Д. Іванушка, А. Мороз, І. Вовк, К. Симчук, М. Лукашевич по $1.00; П. Аривняк, П. Білюра, Анна Білюра, І. Балаш, П. Білянський, Анна Щасна, С. Рогачевський, М. Сирович, А. Качор, С. Файнур по 50 цнт.; І. Крупинський, Ю. Кулик, П. Кубичек, С. Севич, Л. Іванчій, Анна Іванушка, Б. Лукашевич, П. Лукашевич по 25 цнт.

За комітет від. 381 У. Н. С.
Лукасевич Михайло,
Семчук Кирило.

СЕЙМОР, КОНН.

Коляда на Рідну Школу.

Колядники української православної громади заколядували $10.00 на Рідну Школу в рідному краю.

Гроші переслано до „Обєднання".

Семен Витяк.

ІСТОН, ПА.

Коляда на Рідну Школу.

Імена жертводавців: Ф. Сагатій, Г. Брикса по $3.00; Т. Харко $1.50; В. Боднарський, Т. Потапчук, Т. Кульчицький, І. Янович, І. Концевич, І. Малимон, З. Загачевський, В. Савчук, Т. Лубоцький, А. Васильк, С. Яремко, Н. Гарон, В. Гуда, М. Загоруйко, І. Остюк, І. Рудавський, Т. Терлецький, І. Крочовий, М. Конюпка, Й. Червак, М. Колодруб, А. Галан, А. Топілка, М. Пружняк, А. Ткач, М. Федорчак, А. Хомищак, С. Карк, Т. Терлецький, І. Вересюк, В. Мазур, В. Литвин, О. Петляр, Н. Підгайний по $1.00; П. Краснопера, С. Борецький, І. Ломпарт, І. Звіжинський, Л. Пастушенко, С. Возний, С. Яворський, А. Романак, І. Мазурик, В. Терлецький, Г. Яворський, А. Шолбер, І. Бордун, І. Дашевський, П. Покривчак по 50 цнт.; І. Лешко, І. Богуський, І. Терлецький, І. Павлиляк, Й. Терлецький по 25 цнт.

Разом $30.75, які переслано до „Обєднання".

Колядували: Ф. Сагатій, В. Боднарський, І. Дашевський, Т. Харко, Т. Кульчицький.

Филимон Сагатій.

КЛІВЛЕНД, О.

З забави на повідян.

Дня 18 лютого с. р. підчас забави у гр. Марії Савчак на заклик гр. Максима Куця жертвували на повідян, пішли за жертвами: М. Куць, М. Федорчак, Н. Капраль та І. Жук.

Жертви зложили: С. Постолюк, В. Юник, П. Лупань, І. Мазур, П. Поливчак, К. Поливчак, М. Савчак по $1.00; М. Куць, Н. Деркач, М. Мартішин, Г. Кальницький, Р. Кушнір, М. Ропужинська, М. Федорчак, М. Левицький, І. Жук, Н. Н., П. Чорний, Н. Н., І. Пукач, К. Дідай по 50 ц.; Н. Н., Т. Присташ, Н. Н., А. Бежик, Р. Пукач по 25 цнт.; Н. Н. 10 ц. Разом $16.20. Гроші вислано до „Обєднання"

Мих. Левицький.

Б о с: Ви все робите наппаки, а не то, що я вам приказую.

У р я д о в е ц ь: То прошу мені приказати не то, що ви хочете, а наппаки.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК

ПОДЯКИ

Я, нижче підписаний, складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за уділення мені допомоги в сумі $100.00, а також Українському Клюбови Поступовому за допомогу в сумі $72.00 на удержання моєї жени та дрібних дітей за час, коли я стратив око й перебував в шпиталю.

Відзиваюся до усіх Українців, котрі не є ще членами У. Н. Союза, щоби вступали тепер, заки молоді, бо ніхто не знає, що може статися завтра. Дбаймо про себе, коли ми ще здорові, аби по нещастю не бути тягаром для кревних та краянів через своє недбальство.

Дмитро Чайка,
член Тов. Укр. Клюбу Поступового, від 70, Джерзі Сити, Н. Дж.

Я, нижче підписаний, складаю щиру подяку У. Н. Союзови за уділення мені допомоги в сумі $50.00 з фонду запомогового з каси У. Н. Союза.

Рівнож дякую урядникам Тов. „Любов", від. 45 У. Н. С. в Филаделфії, Па.

М. Вивник, Гамбург, Па.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ в інформаційній справі слідуючих осіб: Михайла Слободян, Петра Мелещук, М. Гук. Всі походять з села Задишівка, повіт Скалат, Галичина. Перебувають в Ню Йорку, Н. Й. Прошу зголоситися до: 69-70

M. WALLAS,
Box 44, Frackville, Pa.

ДОБРА ОКАЗІЯ купити в добрім місци межи Українцями і Поляками Салон. Голоситися на адресу: 69-70

237 WAYNE STREET,
JERSEY CITY, N. J.

НА ПРОДАЖ ДЕШЕВО дві доми близько міста, добрі улиці і хідники, газ, вода, високе положення, добра нагода для Українців, що живуть близько Clifton, N. J. Голоситися до:

M. KRESAN,
Beltown Rd. R. F. D. 30.
STAMFORD, CONN.

ПО ПРИЧИНІ другого бизнесу продам, або заміню на одно- або двофамілійний дім, свій дім на 5 фамілій з ґросерною і бучернею, торг за готівку, межи мішаними людьми, пів блоку від публичної школи, два до гай-скул, церква близько, околиця дуже гарна. Голоситися до: 67-9

J. KROSCH,
337 New York Ave., Newark, N. J.

МУСИТЬСЯ ПРОДАТИ дуже дешево бучерня по причині родинного непорозуміння; інтерес вироблений, в українській, польській і словенській дільниці. Голоситися до: 68-70

T. FLORKO,
31 Beacon Street, Newark, N. J.

АГЕНТИ — Ми започаткуємо вас в бизнесі і поможемо щоб вам успішно ішло. Нетреба ні капіталу ні знання. Вільні хвилі або весь час. Можете заробити $50—$100 тижнево. Пишіть Madison Products, 562 Broadway, New York. 210—

ООБХОДІТЬ ВЕЛИКДЕНЬ У СВОЇЙ ВЛАСНІЙ ХАТІ.

На продаж в Jackson Heights 2-фам. новий мурований дім зі всіма вигодами, і гарадж на два авта. Вплати $750, решта $40 місячно. 61,3,7,9

ЮЛІЯН ПАВЧАК,
30 East 7th Street, New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ ДЕЛІКАТЕСЕН І ДОБІРНА ҐРОСЕРНЯ.

Секція бізнесова. Костумери міщані. Бізнес вироблений і оснований ще в 1918 році. Купуєте просто від основателя. Торг тижневий від $800 і висше, за який ґарантується. Услівя після умови. Заходіть до Укр. Фірми Реальностий 69-4

С. ФЕСОЛОВИЧА
EXCHANGE REALTY CO.
41 EAST 7th ST. (близько 2-ої Евн)
NEW YORK, N. Y.
Питайте за п. Малешом.